

8 lidí s mentálním postižením bylo zabito při požáru v „domově pro osoby s postižením“ ve Vejprtech:

Úřady musí zabránit dalším případům a poskytnout adekvátní podporu obětem

S velkým zarmoucením jsme včera sledovali zprávy o smrti 8 lidí při požáru v takzvaném „domově Kavkaz“ ve Vejprtech. Požár zranil dalších 30 lidí.

Vyjadřujeme soustrast s rodinami a přáteli těch, kdo zemřeli. Vyjadřujeme solidaritu těm, kdo požár přežili, a přejeme jim brzké uzdravení.

Děkujeme těm, kdo rychle zareagovali a zabránili dalším úmrtím a zraněním, i když přitom riskovali své bezpečí.

Zatímco čekáme na výsledky oficiálního vyšetřování, musíme vyjádřit své znepokojení nad některými aspekty této situace a veřejnými vyjádřeními, která zaznívají.

Jestliže nás zpráva o této tragédii hluboce zasáhla – rozhodně nás nepřekvapila.

Svádět bez důkazů vinu na obyvatele „domova“ je nepřijatelné

Je dávno známé, že takové „domovy“, jako je ten ve Vejprtech, nejsou místem vhodným pro život a že představují nebezpečí pro zdraví obyvatel. Naposledy před týdnem [varovala veřejná ochránkyně práv přesně před tímto druhem nebezpečí](#), které ústavní „péče“ obnáší.

Pobouřilo nás vyjádření starostky Vejprt, obce odpovědné za provoz „domova Kavkaz“, kde k požáru došlo. Ihned po požáru a bez jediného důkazu starostka naznačila, že za požár jsou odpovědní sami obyvatelé „domova“, protože „už dříve se ho pokusili podpálit“. Starostka také řekla, že obyvatelé „domova“ v dnešní době „mají příliš mnoho práv“ jako např. chodit si, kam se jim zachce, nebo kouřit cigarety. Starostka požádala předsedu vlády, aby se tímto zabýval.

Taková vyjádření jsou nepřijatelná. Rozumíme tomu, že starostka reagovala ihned po konfrontaci s následky tragédie. Nicméně to neospravedlňuje taková vyjádření. Lidé s mentálním postižením mají stejná práva jako kdokoli jiný. To zahrnuje presumpci neviny a také právo na odpovídající individuální podporu a takový život, jaký si sami zvolí (včetně možnosti kouřit cigarety).

Takový ústav není místo pro život

Se znepokojením také sledujeme výroky některých veřejných představitelů včetně ministryně práce a sociálních věcí, kteří volají po okamžité rekonstrukci „domova Kavkaz“. Takové

místo není způsobilé k běžnému bydlení a lidé, kteří tam žijí, by měli dostat normální ubytování a podporu v běžném prostředí.

Apelujeme na české úřady, aby:

1. Řádně a bez předpojatosti vyšetřili příčiny požáru a toho, proč je počet obětí tak vysoký.
Jelikož bylo v roce 2018 zjištěno, že organizace provozující „domov Kavkaz“ používá vůči obyvatelům „domovů“ nadměrnou medikaci¹, vyšetřování musí přinést odpověď i na otázku, jakou roli mohlo toto sehrát v tak vysokém počtu obětí.
2. Poskytli řádnou podporu těm, kdo požár přežili, a také rodinám a přátelům zemřelých. Taková podpora by měla zahrnovat odborné poradenství pro zvládání traumatu a také odpovídající odškodnění.
3. Zajistili přeživším obyvatelům „domova“ odpovídající bydlení a podporu v běžném prostředí. Ústavy „péče“ nejsou vhodné místo pro život a „domov Kavkaz“ by neměl být rekonstruován. Peníze by místo toho měly jít do zajištění normálních bytů či domů a podpory v běžném prostředí.
4. Podnikli okamžitá opatření k předejití dalších podobných tragédií. Taková opatření musí zahrnovat zajištění bydlení a podpory v běžném prostředí pro současné obyvatele ústavů, jak jim to zaručují české zákony. Musí být také podniknuta opatření pro zajištění bezpečí těch, kdo dosud žijí v ústavech, dokud z nich neodejdou do běžného prostředí.

Rovněž apelujeme na odpovědné úřady a politiky, aby reagovali na výroky starostky Vejprt a aby veřejně podpořili zákonné právo obyvatel „domova Kavkaz“ na presumpci nevinny a na to žít takový život, jaký si sami zvolí.

[Inclusion Europe](#)

Jyrki Pinomaa

Prezident

László Bercse

Vice-prezident, Předseda Evropské platformy sebeobhájců

[Společnost pro podporu lidí s mentálním postižením](#)

Camille Latimier

Ředitelka

[Rytmus](#)

Pavla Baxová

Ředitelka

¹ <https://rm.coe.int/168095aeb4>

Jyrki Pinomaa, prezident Inclusion Europe, uvedl:

„Ústavy nejsou bezpečné místo pro život. To můžeme vidět znovu a znovu, s každým novým skandálem v různých evropských zemích. Požár v českém „domově“ je další takový důkaz na dlouhém seznamu. Těmto zbytečným úmrtím, utrpení zraněných i bolesti jejich blízkých se bylo možné vyhnout. Stačilo, aby nebyli umístěni v ústavu, ale měli zajištěné normální bydlení a podporu.“

O Inclusion Europe:

Inclusion Europe zastupuje lidi s mentálním postižením a jejich rodiny. Od roku 1988 bojujeme za rovná práva a plné začlenění lidí s mentálním postižením a jejich rodin. Máme členy v téměř 40 zemích Evropy.

O Společnosti pro podporu lidí s mentálním postižením:

Už 50 let se zasazujeme za lepší život lidí s mentálním postižením a jejich blízkých. 7 000 individuálních členů sdružených do 57 pobočných spolků ve 13 krajích ČR tvoří silný a stabilní základ pro organizaci, která je důležitým partnerem pro spolupráci a jednání na všech úrovních.

O Rytmusu:

Podporujeme lidi se zdravotním postižením v aktivním začleňování do života – ve škole, v práci, v místě bydliště a při volnočasových aktivitách. Využíváme přirozených zdrojů podpory ve společnosti. Volíme individuální přístup. Podporujeme lidi v uplatňování jejich práv.